

Kauniaisten ikäohjelma 2023- 2025

Ikäystävällinen Grani, hyvä ikääntyminen Kauniaisissa

1. Johdanto
2. Ikääntynyt väestö ja hyvinvointi
  - 2.1. Kauniaisten väestökehitys
  - 2.2. Iäkkäät ovat toimintakykyisiä pidempään
3. Palvelut ja palvelujen käyttö
4. Kulttuurihyvinvointi
5. Liikkuminen lisää toimintakykyä ja elämänhalua
6. Kokemus osallisuudesta
7. Digitaaliset palvelut ja Digi—ohjelma
8. Liitteet
  - Ikääntyneiden palveluja koskeva lainsäädäntö ja LU- kehittämishankkeet
  - Hyvä ikääntyminen Kauniaisissa, virtuaalisen työpajan tuloksia
  - Ikääntyneiden palvelut

Ikääntyneen väestön hyvinvointisuunnitelma: toimenpideohjelma

1. Seniori on yksilöllinen ja aktiivinen toimija
2. Digitaalisten palvelut arjen tukena
3. Hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistäminen
4. Asuminen ja Ikäystävällinen elinympäristö

1. Johdanto

Ikäystävällinen Grani on suunnitelma toimenpiteistä ikääntyneen väestön hyvinvoinnin, terveyden, toimintakyvyn ja itsenäisen suoriutumisen tukemiseksi (2022-2025) sekä vuodeksi 2022 iäkkäiden henkilöiden tarvitsemien palvelujen ja omaishoidon järjestämiseksi ja kehittämiseksi (Vanhuspalvelulaki 980/2012, 5§).

Yhdessä asukkaiden, järjestöjen, seurakuntien, oppilaitosten ja yritysten kanssa kaupunki mahdollistaa kuntalaisten hyvinvoinnin edistämisen. Kauniaisten kaupungin uutena kumppanina suunnitelman toteuttamisessa 1.1.2023 alkaen on Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue.

Suunnitelma korostaa kaupungin kaikkien toimialojen yhteistä vastuuta ikääntyneiden hyvinvoinnin edistämisestä ja uudenlaista yhteistyötä nykyisten ja uusien kumppaneiden kanssa. Ikääntyneet kuntalaiset otetaan mukaan heitä koskevien toimintojen ja palvelujen kehittämiseen ja heitä kuunnellaan sopivimpien toimintatapojen löytämiseksi.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen on tehtävä, joka kuuluu sekä kunnalle että hyvinvointialueelle. Kunnassa hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen ovat tärkeä osa visiota ja strategiaa. Strategia ja strategiset tavoitteet on juuri hyväksytty vuosille 2023-2030. Kansallinen ikäohjelma ja laatusuosikset tavoitteineen on tehty poikkihallinnollisuus huomioiden, ja niissä kunnan ja hyvinvointialueiden työnjako ja vastuut ovat hyvin tunnistettavissa. Myös tämän poikkihallinnollisen ikäohjelman valmistelu tukeutuu niihin.

Hyvinvointikertomuksessa painopisteiksi tunnistettiin

- Ikäihmisten hyvinvoinnin, osallisuuden ja toimintakyvyn edistäminen ja terveyserojen kaventaminen, huomioiden esim. 75+-vuotiaiden naisten psyykinen kuormittuneisuus
- Ikääntyneistä yli 75-vuotiaista 94% asuu kotona ja 81% itsenäisesti täysin ilman sotepalveluja. He toivovat yhteisöllistä asumista ja kotona asuminen lisää myös asunnon muutostöiden tarvetta.

Hyvä ikääntyminen Kauniaisissa-työpajassa tunnistetut tärkeimmät teemat ovat Yhteisöllisyys, Asuminen ja eläminen, Seniori on aktiivinen ja yksilöllinen toimija sekä Digitaaliset palvelut.

Ohjelman tavoitteet ovat

Seniori on yksilöllinen ja aktiivinen toimija

Digitaalisten palvelujen mahdollisuudet otetaan käyttöön

Hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistäminen sekä terveyserojen vähentäminen

Osallisuus, yhteisöllisyys ja sukupolvien vuorovaikutus vahvistuvat

Ikäystävällinen elinympäristö ja asuminen

Hyvinvointisuunnitelmaa on laadittu poikkihallinnollisessa Tejo-ohjausryhmässä, ja valmisteluvaiheessa on kuultu vanhus- ja vammaisneuvostoja ja työpajoissa on kuntalaisten lisäksi mukana olleet myös vanhusneuvoston ja seurakuntien edustajat.

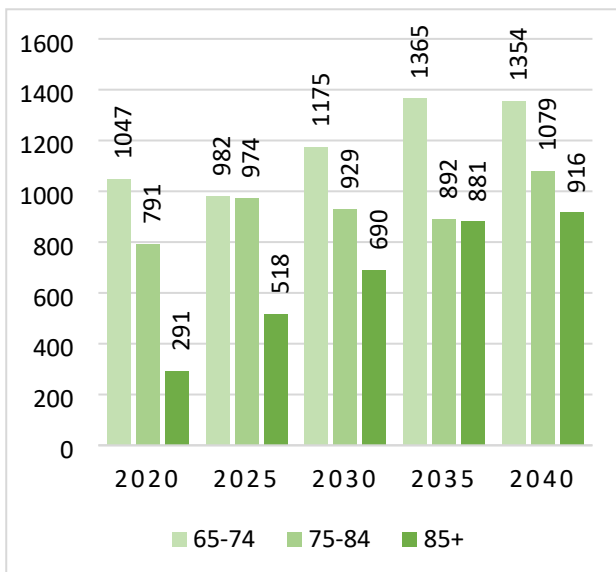
2. Ikääntynyt väestö ja hyvinvointi

2.1. Kauniaisten väestökehitys

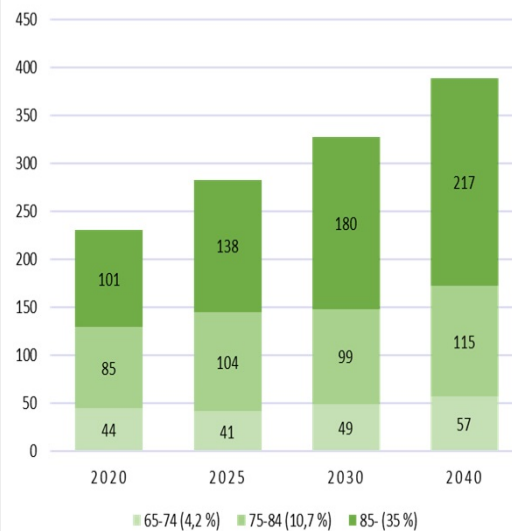
Kauniaisten nettomuutto on ollut positiivinen vuosina 2019-2021. 10 000 asukkaan väkiluku ylitettiin vuonna 2020 ja vuonna 2021 oli 10396 asukasta. Kauniaisissa viidesosa väestöstä on yli 65-vuotiaita ja lähes joka kymmenes on täyttänyt 75 vuotta. Heistä noin 35 % asuu yksin. Vanhimman ikäluokan, yli 85-vuotiaiden määrä kasvaa voimakkaasti vuoteen 2035 asti, mikä vaikuttaa keskivaikeasti muistisairaiden määrän kasvuun.

Ikääntyneenä ihmiset ovat keskenään erilaisempia kuin missään muussa ikäryhmässä, mikä on otettava suunnittelussa huomioon. Suuri osa ikääntyneistä, yli 65-vuotiaista on aktiivisia yhteiskunnan jäseniä ja vain pieni osa tarvitsee varsinaisia vanhuspalveluja. Nykyään puhutaankin myöhäiskeski-ikästä, kun tarkoitetaan 65-75-vuotiaita. Hyvin iäkkäillä, yli 85-vuotiailla, palvelutarve lisääntyy ja noin puolet heistä on vanhuspalvelujen käyttäjiä. Vanhimman ikäluokan määrän kasvu jatkuu vuoteen 2035, minkä vuoksi jo vuoteen 2030 mennessä ympärivuorokautisen hoivan tarve lisääntyy.

Yli 65-vuotiaiden määrä ikäryhmittäin
2020-2040, Kauniainen

Vaikeasti ja keskivaikeasti muistisairaiden
arvioitu määrä Kauniaisissa 2020-2040
esiintyvyyksien (suluissa) perusteella

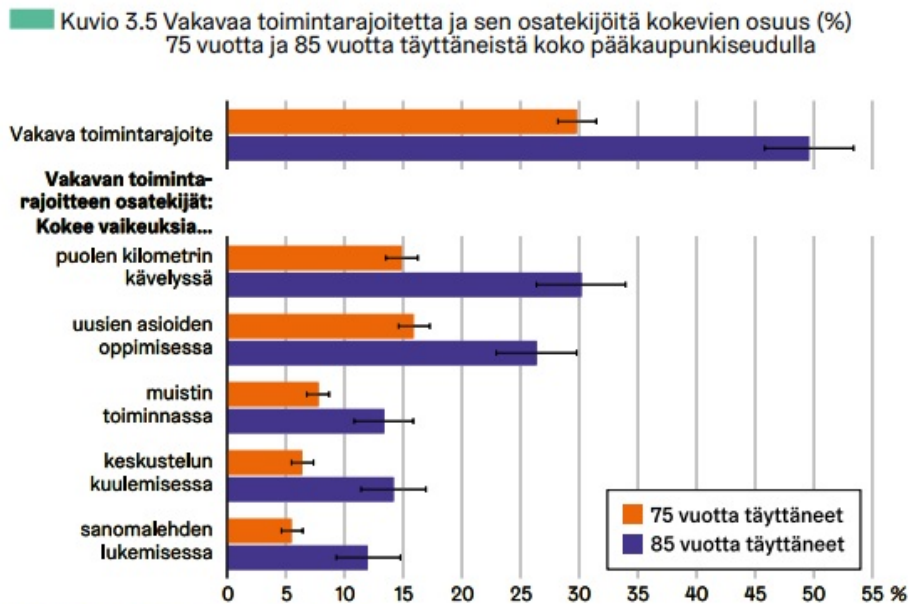

2.2. Iäkkäät ovat toimintakykyisiä pidempään

Eläkkeelle jäävät ovat aikaisempaa toimintakykyisempiä ja yhä useampi jatkaa työelämässä vielä eläkeiän täyttymisen jälkeen. He ovat merkittävä voimavara lähiyhteisössä ja myös laajemmin yhteiskunnallisina vaikuttajina. Mahdollisuus osallistua, hyvät sosiaaliset suhteet, järjestötoiminta, luonto, kulttuuri, liikkuminen ja esteetön ympäristö ovat keskeisiä hyvinvoinnin ylläpitämisessä.

Pääkaupunkiseudun hyvinvointitutkimuksen tulokset (2021) kuvaavat toimintarajoitteissa tapahtuvaa muutosta 75- ja 85-vuotta täyttäneillä. Kaikkien toimintakyvyn osatekijöiden – kävely,

uusien asioiden oppiminen, muisti, keskustelun kuuleminen, lehden lukeminen - osalta on huomattavissa ikääntymiseen liittyvä toimintarajoitteiden lisääntyminen.

Lähde: Pääkaupunkiseudun hyvinvointikysely 2021.

Etenevät muistisairaudet ovat merkittävä kansanterveydellinen ongelma. Tavoitteena on, että muistisairaat voivat olla yhteiskunnan yhdenvertaisia jäseniä, elää mielekästä elämää ja saada tukea ja palvelua ajoissa. Riskiryhmien kartoittaminen, etsivä vanhustyö ja avoimet kohtaamispaikat ovat tärkeitä toimintamuotoja etenkin elämän muutosvaiheissa.

Keskeistä Kauniaisten vanhusväestössä

VAHVUUKSIA	HUOMIOITAVIA ASIOITA
Kauniainen on yksi Länsi-Uudenmaan kasvavista ja elinvoimaisista kunnista	Vanhuspainotteinen ikärakenne, Kauniaisissa on viime vuosina kasvanut etenkin hyvin iäkkäiden, yli 85-vuotiaiden, osuus.
Suuri osa ikääntyneistä on aktiivisia harrastajia ja vaikuttajia ja heillä on hyvä toimintakyky.	Myös yksinäisyyttä ja osattomuutta esiintyy vanhimmissa ikäluokissa. Osallisuuden ja yhteisöllisyyden vahvistaminen on huomioitava edelleen kaikissa ikäluokissa,
94 % yli 75-vuotiaista asuu kotona ja 81 % täysin itsenäisesti ilman vanhuspalveluja	Vanhimpien ikäluokkien koon kasvaessa palvelutarve ja myös muistisairaiden määrä lisääntyvät. Ympäri vuorokautisen hoivan tarve lisääntyy. Myös yksinasumisen ja yksinäisyyden tiedetään lisäävän palvelujen käyttöä.
Osallisuuden kokemus on Kauniaisissa huomattavasti muita pääkaupunkiseudun kaupunkeja suurempaa. Osallisuusindikaattori 75+-v. naiset 76,8 ja miehet 79 (PKS-hyvinvointikysely 2021)	On myös yksinäisiä ja ulkopuolisuutta kokevia vanhuksia, minkä vuoksi etsivä vanhustyö on tärkeä kehittämiskohde.
Ikääntyneiden toimintakyky on hyvä ja Kauniaisissa on pks:n tervein väestö.	Korona-aikana tuli esille, että 75+-vuotiaat naiset kokevat psyykkistä kuormittuneisuutta.

Myös 75+-vuotiaiden alkoholin käyttö on yleistä. Ehkäisevän päihdetyön toimintamalleja tulee kehittää. Ikääntyneet tarvitsevat tukea päihteidenkäyttönsä arvioinnissa ja hallinnassa.

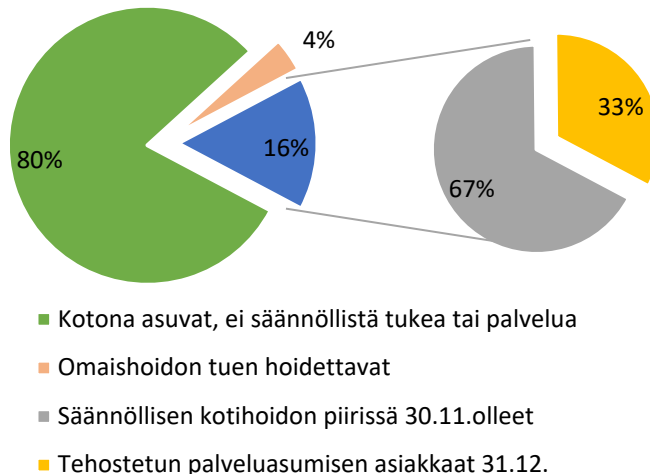
3. Palvelut ja palvelujen käyttö

Yli 65 vuotiaista ja vielä yli 75-vuotiaistakin vain pieni osa käyttää vanhuspalveluja. Heidän käyttämänsä palvelut ovat sosiaali- ja terveydenhuollon tarjoamia aikuisväestön muita palveluja, kuten ennaltaehkäisevät palvelut, kuntoutus, terveysaseman vastaanoton palvelut, suun terveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon palvelut.

Yli 75-vuotiaista kuntalaisista 81 % asuu kotona täysin ilman säännöllistä tukea tai palvelua. Palvelujen piirissä 19 %. Omaishoidon piirissä on 4 % ja säännöllistä kotihoidon palvelua saa 10 %. Tehostetun palveluasumisen asiakkaana on 5%. Yleisin, mutta ei ainoa, syy tehostetun palveluasumisen yksikköön muuttamiselle on edennyttä muistisairaus.

Liite: sivu 11

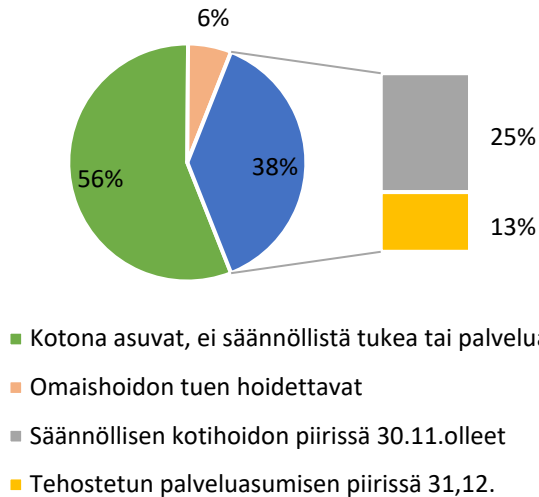
75+-vuotiaat, % vastaavan ikäisestä väestöstä saadun palvelun mukaan 2020

75 vuotta täyttäneitä kauniaislaisia on 1 150 henkilöä, joista omaishoidontuen piirissä on 45 ja kotihoidon asiakkaana on 100 henkilöä. Veteraaneja ja sotainvalideja on 15. Tehostetun palveluasumisen asukkaita on Kauniaisten omassa yksikössä 60 henkilöä ja lisäksi ostopalveluasiakkaita eri hoivayksiköissä on noin 25.

Yli 85-vuotiailla on jo vakavia toimintarajoitteita, mikä näkyy myös palvelujen käytössä. Kotona itsenäisesti ilman palveluja asuu enää vähän yli puolet, 56%. Omaishoidon piirissä on 6%. Säännöllistä kotihoitoa saa joka neljäs ja 85 vuotta täyttäneistä tehostetun palveluasumisen asiakkaana on 13%.

85+-vuotiaat, % vastaavan ikäisestä väestöstä saadun palvelun mukaan 2020

LIITE: Kaupungin palvelut ikääntyneille

4. Kulttuurihyvinvointi

Lukuisten tutkimusten mukaan taide ja kulttuuri vaikuttavat monella tavalla myönteisesti hyvinvointiin.

Maailman terveysjärjestö WHO on laatinut raportin, joka esittelee tutkittua tietoa taidetoiminnan hyvinvointi- ja terveysvaikutuksista. Musiikki-, taide- ja kulttuuritoiminnalla ja luovuuden käytöllä on positiivisia fyysisiä, psyykkisiä, kognitiivisia, emotionaalisia ja sosiaalisia vaikutuksia.

Kauniaisten kaupungin kulttuuriohjelmassa on huomioitu laaja näkökulma kulttuuriin. Jokaisella on oikeus osallistua taiteisiin ja kulttuuriin ja kehittää itseään ja yhteisöä niiden avulla sekä mahdollisuus ilmaista itseään vapaasti (kulttuuriset perusoikeudet).

Kulttuurista hyvinvointia tukevien näkökulmien merkitys korostuu hyvin ohjelman teemoissa. Ikääntyneisiin liittyvät ohjelman kaikki teemat: Kulttuuria nuoresta iästä alkaen, kulttuuri on hyvinvoinnin edellytys, kulttuuri jalkautuu arkeen ja se näkyy ja kuuluu Kauniaisissa. Kulttuuri on hyvän elämän edellytys: jokaisella on oikeus osallistua taiteisiin ja kulttuuriin ja myös ilmaista itseään kirjallisesti, suullisesti, kehollisesti ja taiteellisesti osana hyvää elämää.

Sosiaali- ja terveystoimen oma kulttuurisuunnitelma on nimetty alkuvaiheessa SOKUTEksi, jossa kulttuuri on opotettu soten keskelle. Suunnitelma perustuu valtioneuvoston suositukseen taiteen ja kulttuurin saatavuuden ja saavutettavuuden parantamiseksi sosiaali- ja terveydenhuollossa sekä hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi. Siinä esittävällä taiteella, osallistavalla taiteella ja arjen luovalla toiminnalla on kaikilla oma tärkeä tehtävänsä. Arjen luovuuden toteutumisessa myös vapaaehtoisilla on tärkeä rooli erityisesti kaksikielisessä ja monikulttuurisessa kaupungissa.

Kauniaisissa Villa Bredan toiminnan punaiseksi langaksi määritettiin jo hankesuunnitteluvaiheessa taide ja kulttuuri. Kulttuurineuvos Clara Palmgrenilla on ollut keskeinen rooli kulttuurilupauksen lunastamisessa. Villa Bredan huoneet on nimetty hänen esityksensä mukaisesti paikallisten taiteilijoiden tai muiden merkkihenkilöiden mukaan. Lisäksi hän on sijoittanut Kauniaisten kaupungin taidekokoelman tauluja harkitusti sopiviin tiloihin Villa Bredassa ja terveysasemalla.

Kauniaisten kaupungin kulttuuriohjelma _LINKKI 2020-2030

Ikääntyneiden palvelujen ja muun toiminnan kulttuuri- ja taidepainotteisuutta vahvistetaan entisiä käytäntöjä vahvistamalla ja rakentamalla uusia toimintamalleja ja käytäntöjä. Kaikki taiteen hyvinvointivaikutukset ulottuvat asiakkaiden lisäksi myös työntekijöihin ja vaikuttavat myös työhyvinvointiin.

LIITE: Soten kulttuurisuunnitelma

5. Liikkuminen lisää toimintakykyä ja elämänhalua

Kauniaisten kaupungin poikkihallinnollisena yhteistyönä valmistetussa liikkumishjelmassa vuosille 2022-2030 ottaa erittäin hyvin huomioon myös ikääntyneet kuntalaiset ja heidän tarpeensa. Liikkumisen suositus yli 65-vuotiaille tiivistää terveyden kannalta riittävän liikkumisen määrän ja ohjaa liikunnan lisäämiseen arjessa. Lihaskivillä ja tasapainolla on erityisesti vaikutusta arjessa selviytymiseen, liikkumiskykyyn ja kaatumisten ehkäisyyn.

Monipuolisen ja säännöllisen liikunnan merkitys on ensiarvoisen tärkeää toimintakyvyn ylläpitämiseen ja parantamiseen, mikä on ohjelman keskeinen tavoite.

LINKKI: Kauniaisten kaupungin LIIKKUMISOHJELMA 2020-2030

6. Kokemus osallisuudesta

Osallisuus tarkoittaa yhteyttä muihin ihmisiin ja kykyä ja mahdollisuutta osallistua yhteiskunnalliseen toimintaan. Matala osallisuuden kokemus viittaa siihen, että henkilö on syrjäytymisvaarassa tai kokee itsensä syrjäytetyksi.

Nuoret eläkeläiset ja myöhäiskeskä-ikä elävät aikuiset ovat merkittävä voimavara yhteiskunnalle. He ovat aktiivisia ja haluavat vaikuttaa, toimivat politiikassa ja vapaaehtoistoiminnassa, mikä edistää elämän merkityksellisuuden ja osallisuuden kokemusta.

Vapaaehtoistyötä voidaan hyödyntää monessa toiminnassa. Kauniaislaiset ikääntyneet toimivat usein vapaaehtoistyössä toteuttaen myös sukupolvien välistä yhteistyötä. Digivälineiden ja – palveluiden neuvonnassa ja opastuksessa vapaaehtoiset ovat tehneet laajasti yhteistyötä soten työntekijöiden ja Granin Lähiavun kanssa.

Kauniaisten seniorijärjestöt tekevät tärkeää työtä ja kokoavat suuria määriä kuntalaisia toiminnan piiriin. Pääkaupunkiseudun hyvinvointikyselyssä Kauniaisten osallisuusindeksi oli korkein.

Osallisuuden kokemuksella on vahvoja yhteyksiä

- terveyteen ja elämänhaluun
- toimeentuloon
- työttömyyden kestoan
- yksinäisyyteen

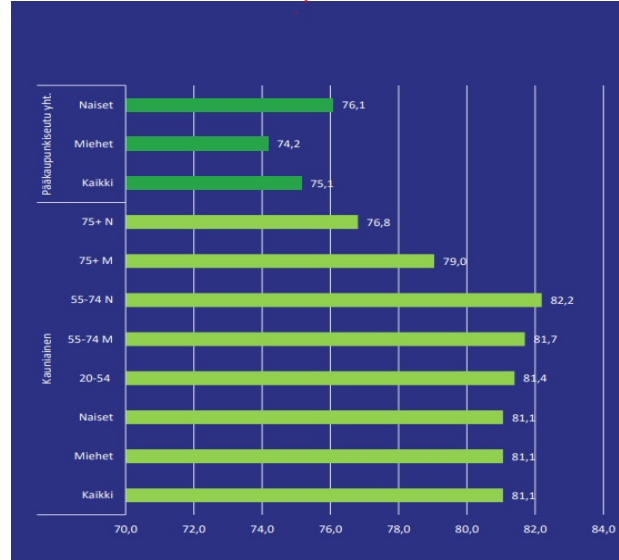
- tulevaisuuden suunnitteluun
- psyykkiseen kuormittuneisuuteen
-

Osallisuusindikaattori Kauniaisissa

Osallisuusindikaattori kartoittaa mm. sitä, kokeeko vastaaja päivittäiset tekemisensä merkitykselliseksi, pystyykö hän vaikuttamaan asioihin ja kuuluko hän itselleen tärkeään yhteisöön.

Osallisuusindikaattorin väittämät ovat:

- tunnen, että päivittäiset tekemiseni ovat merkityksellisiä
- saan myönteistä palautetta tekemisistäni
- kuulun itselleni tärkeään ryhmään tai yhteisöön
- olen tarpeellinen muille ihmisille
- pystyn vaikuttamaan oman elämäni kulkuun
- tunnen, että elämälläni on tarkoitus
- pystyn tavoittelemaan minulle tärkeitä asioita
- saan itse apua silloin, kun sitä todella tarvitsen
- koen, että minuun luotetaan
- pystyn vaikuttamaan joihinkin elinympäristöni asioihin.

7. Digitaaliset palvelu, Digi-ohjelma

Kauniaislaiset ikääntyneet käyttävät sähköisiä palveluja asioiden hoidossa. Kuntalaiset ovat valmiita kehittämään palveluja myös niin, että ne laajentavat mahdollisuuksia kohtaamiseen ja mahdollistavat kulttuurin, liikunnan ja yhteisöllisyyden. Palvelujen pitää aidosti ja yksilöllisesti hyödyttää ikääntyneitä ja auttaa selviämään ja viihtymään kodissa pidempään.

Yhteinen toteamus on ollut, että tekniikka ei saa korvata ihmistä, mutta se voi toimia apuvälineenä.

- Laajentaa palveluita ja mahdollisuuksia kohtaamiseen, kulttuurin, liikunnan ja yhteisöllisyyden mahdollistaja
- Tekniikka ei ole itsetarkoitus, ei korvaa ihmistä, ei saa ahdistaa käyttäjää, mutta toimii apuna
- Tavoitteena, että yksilöllisesti hyödyttää ikääntyneitä selviämään ja viihtymään kodissa/hoivakodissa pidempään.
- Valmius ottaa digitaalisia palveluja käyttöön – osaaminen
- Kunnan/vapaaehtoisten rooli helpdesk-palveluissa?
- Teknologia ja helppokäyttöiset sähköiset palvelut auttavat arjessa ja edistävät osallisuutta. Yhden luokun palvelut digitaalisesti

Henkilöstön Digi-osaaminen on avainasemassa kuntalaisten digipalvelujen käyttöönotossa. Jokaisen ammattilaisen tulisi osata neuvoa ja ohjata palvelujen käytössä ja pystyä suosittelemaan asiakkaalle sähköisiä toimintatapoja huomioiden asiakkaan kyvykkyydet.

LIITE: Soten Digi-ohjelma

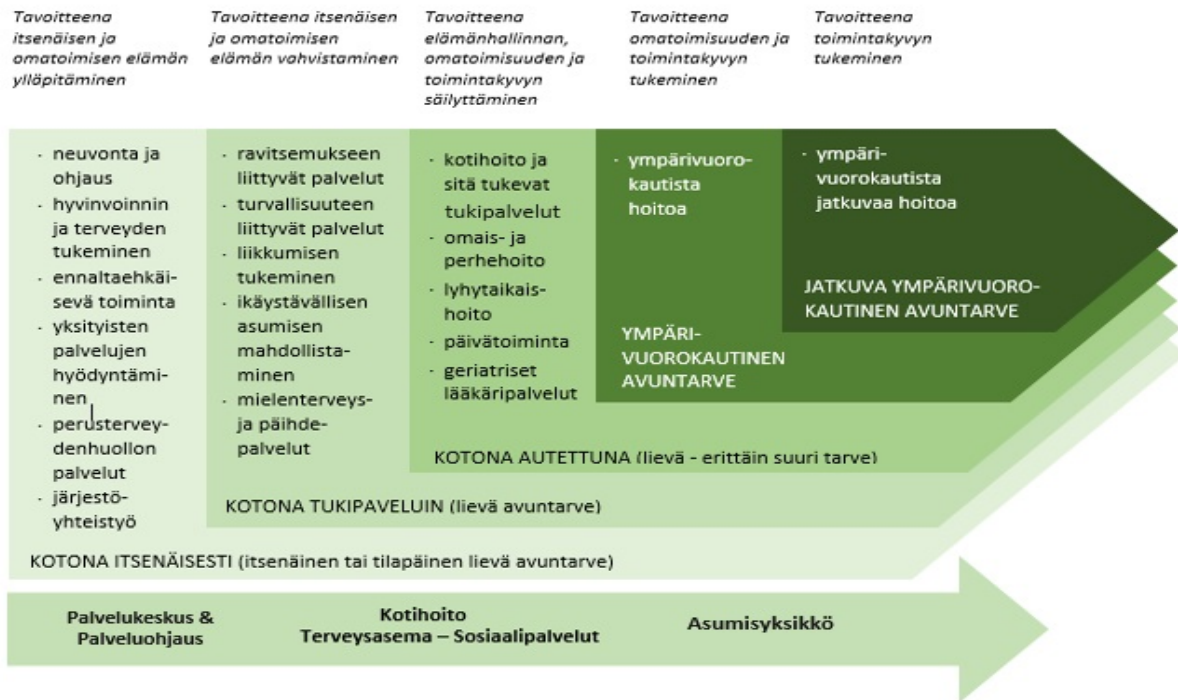
IKÄÄNTYNEIDEN PALVELUJA KOSKEVA KESKEINEN LAINSÄÄDÄNTÖ JA KEHITTÄMISHANKKEET

Lait ja hankkeet	Sisältö/vaikutus
SOTE-järjestämislaki	Sosiaali- ja terveyspalvelujen järjestäminen siirtyy Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueelle 1.1.2023 alkaen. Kunnalla on jatkossakin merkittävä rooli hyvinvoinnin ja terveyden edistämässä ja kaiken ikäisten ikääntyneiden toimintakyvyn tukemisessa. Työ edellyttää kunnan ja hyvinvointialueen yhteistyötä ja yhdessä sovittua työnjakoa.
<p>Laki ikääntyneen väestön toimintakyvyn tukemisesta sekä iäkkäiden sosiaali- ja terveyspalveluista eli vanhuspalvelulaki (Finlex)</p> <p>Muuta lainsäädäntöä: Laki omaishoidon tuesta (Finlex) Perhehoitolaki (Finlex) Sosiaalihuoltolaki (Finlex) Laki sosiaalihuollon asiakkaan asemasta ja oikeuksista (Finlex) Laki sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista (Finlex) Terveydenhuoltolaki (Finlex) Laki potilaan asemasta ja oikeuksista (Finlex) Laki vammaisuuden perusteella järjestettävistä palveluista ja tukitoimista (Finlex) Asetus vammaisuuden perusteella järjestettävistä palveluista ja tukitoimista (Finlex)</p>	<p>Vanhuspalveluja määrittävät ja ohjaavat lukuisat lait ja suositukset.</p> <p><i>lääkkäiden ihmisten palvelujen uudistuksen toinen vaihe:</i> <i>Tavoitteena on parantaa erityisesti iäkkäiden ihmisten kotiin annettavien palvelujen riittävyttä ja laatua. Samalla lisätään asumispalvelujen monimuotoisuutta.</i></p> <p><i>Asumispalveluja olisivat tilapäinen ja tuettu asuminen ja sekä yhteisöllinen (korvaa tavallisen palveluasumisen) ja ympärivuorokautinen palveluasuminen.</i></p> <p><i>Uutena palveluna turva-avustamispalvelu; kotihoito tarvittaessa ympärivuorokautista. Säännökset kotihoidon suunnittelusta ja sen toteuttamisesta teknologiaa hyödyntäen. Työvoiman riittävyyden turvaaminen; omavalvonta.</i></p>
<p>Tulevaisuuden sote-keskushanke, Länsi-Uusimaa Ikääntyneiden palvelujen projektikonaisuus Kotihoito, KATI- kansallinen ohjelma</p>	<p>Lisäksi erilaisissa hankkeissa on laadittu toimintamalleja hyvistä käytännöistä.</p>

LIITE: HYVÄ IKÄÄNTYMINEN KAUNIAISSA – virtuaalisen työpajan tuloksia

<p>Kaikki ikääntyneet ovat yksilöllisiä ja aktiivisia toimijoita</p>	<p>Yhteisöllisyys Ettei tarvitse olla yksin! Den sociala gemenskapen är otroligt viktig hela livet!”</p>
<p>Ovat arvostettuja yhteisössä Yhteydenpito ystäviin ja ajantasalla pysyminen Haluavat itse päättää omasta elämästään ja tulevaisuudestaan Henkinen hyvinvointi: elämyksiä taiteesta, kulttuurista, musiikista: kulttuuritarjonta, soitinopetus Aktiviteetit, arkisaskareet, käden taidot, merkityksellinen omannäköinen tekeminen Luonto lähellä, puiden halaaminen Viestintä, ohjaus ja neuvonta toimivat ja tavoittavat kaiken ikäiset ikääntyneet Hyvinvoinnin edistäminen on tavoitteellista ja vaikuttavaa, ja siihen on helppo osallistua Ikääntyneet osallistuvat ja vaikuttavat</p>	<p>Yhteiset tilat tapaamista varten (kirjasto, uimahalli, kuntosali, Villa Breda Yhteisöllisen ja sukupolviasumisen ratkaisut Sukupolvien keskinäisen vuorovaikutuksen tukeminen Harrastukset, yhdistystoiminta, vapaaehtoistyö Digitaalinen yhteisöllisyys (pelialustat, keskusteluyhteisöt, kahvihetket) Ilo! Ei katkeroitumista</p>
<p>Digitaalisten palvelujen monet mahdollisuudet</p>	<p>Ikääntyneet asuvat turvallisesti ja toimintakykyisinä kotona Esteetön elinympäristö tukee itsenäistä elämää</p>
<p>Laajentaa palveluita ja mahdollisuuksia kohtaamiseen, kulttuurin, liikunnan ja yhteisöllisyyden mahdollistaja Tekniikka ei ole itsetarkoitus, ei korvaa ihmistä, ei saa ahdistaa käyttäjää, mutta toimii apuna Pitää hyödyntää sopivasti niin, että yksilöllisesti hyödyttää ikääntynyttä selviämään ja viihtymään kodissa/hoivakodissa pidempään. Valmius ottaa digitaalisia palveluja käyttöön – osaaminen Kunnan/vapaaehtoisten rooli helpdesk-palveluissa? Teknologia ja helppokäyttöiset sähköiset palvelut auttavat arjessa ja edistävät osallisuutta. Yhden luukun palvelut digitaalisesti</p>	<p>Viihtyisä, toimintakykyä tukeva asuin- ja elinympäristö Ystävien kanssa yhteisöllisesti asuminen – yksilöllisyyden säilyttäminen Kaupunki, yhteisö, seurakunnat, vertaisapu ja vapaaehtoistoiminta tarjoavat avun senioreille Kuljetus pois kotoa ulos maailmalle näkemään ja kokemaan Superrustat servicehus i Grankulla (kanske Villa Breda blir det)</p>

Vanhuspalvelujen rakenne. Palvelujen pitää olla helposti löydettävissä, saavutettavissa ja esteettömiä. Palveluja tulee olla tarjolla sekä lähipalveluna että digitaalisesti.

SOTE palvelujen järjestämisvastuu siirtyy Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueelle 1.1.2023
<p>Terveyspalvelut Vastaanotto toiminta, kuntoutus, päihdepalvelut, mielenterveyspalvelut Suun terveydenhoito: perushammashoito, oikomishoito, suuhygienistin palvelut</p> <p>Vanhuspalvelut Neuvonta ja ohjaus, etsivä vanhustyö, päivätoiminta, palvelukeskustoiminta, vanhussosiaalityö. Kotihoito ja Ympärivuorokautinen hoiva Sosiaalipalvelut: sosiaali- ja kriisipäivystys, toimeentulotuki, talous- ja velkaneuvonta, palveluohjaus ja neuvonta</p>
LIIKUNTA
<p>Kunnan liikuntapaikkasuunnittelussa otetaan huomioon ikääntyvien tarpeet ja niiden kautta pyritään edistämään toimintakykyä, sekä ennaltaehkäisemään sairauksia. Ikääntyville suunnattuihin liikuntapaikkoihin taataan turvallinen ja esteetön kulku ja näitä ylläpidetään, sekä päivitetään tarpeen mukaan.</p>
KULTTUURI
<p>Kulttuuripalvelut tarjoavat senioriyhdistyksille käyttöaikoja Villa Junghansissa. Tämän lisäksi he voivat ja hakevat myös rahoitusta heidän toimintaansa kulttuuripalveluista. Grani50 päivänä kulttuuripalvelut tarjoisi Villa Bredan asukkaille vanhanaikaista filmielokuvapäivää. Villa Bredan asukkaat saivat nauttia vanhoista filmeistä ja mainoksista niiden nuoruudesta. Veteraanipäivänä 2022 Kauniainen teki yhteistyötä Helsingin, Espoon ja Vantaan kanssa ja juhla järjestettiin Oopperassa. Tämä pks-kuntien välinen yhteistyö tulee jatkumaan. Kulttuuripalvelut tarjoaa myös etäopastuksia ja striimattuja konsertteja. Kauniaisten senioriyhdistykset voivat vuokrata Kauniaisten Galleriaa. Kulttuuripalvelut tekevät myös yhteistyötä Kauniaisten taitelijoiden kanssa. Tapahtumia järjestetään myös ympäri vuoden. Tapahtumapaikat ja Galleria ovat saavutettavia.</p>
VARHAISKASVATUS. KOULUT
<p>Varhaiskasvatuksen yhteistyö Villa Bredan asukkaiden kanssa toteutuu. Jokaisella 1. luokalla on oma luokkamummo tai –vaari, joka jatkaa luokan kanssa aina 6. luokalle saakka, vaikka opettaja vaihtuisi. Toiminta on vapaaehtoisuuteen perustuvaa. Suurin osa kouluisovanhemmista käy luokassaan kerran viikossa. Monet osallistuvat myös luokan retkipäiviin tai muihin tapahtumiin, joissa lisäksi on apua. Både Granhultsskolan och Hagelstamska skolan har ”Farfar i skolan”-verksamhet. I</p>

<p>Granhultsskolan finns tre skolfarfäder och i Hagelstamska skolan finns en skolfarfar. Till skolfarfars uppgifter hör att vara en extra vuxen i klassen och hjälpa till med överenskomna uppgifter. I Granhultsskolan är skolfarfar också ute under rasterna. Projektet är ett samarbete mellan skolan, Folkhälsan samt Grankulla svenska pensionärsförening.</p>
<p>KANSALAIPOISTO</p> <p>Kauniaisten kansalaisopisto antaa tukea toimintakyvyn ylläpitoon järjestämällä vapaan sivistystyön opetusta joka tuottaa hyvinvointia ja osaamista ikääntyville. Kansalaisopistolla on tärkeä rooli ikääntyvien hyvinvoinnin osaamisen ja aktiivisuuden ylläpitäjänä ja kehittäjänä.</p> <p>Kädentaitojen, kuvataiteen ja kielten opinnot tarjoavat yksilölle oppimisen haasteita ja onnistumisen kokemuksia, tilaisuuksia jakaa osaamista ja kokemuksia ja näin ylläpitää ikääntyvän henkistä vireyttä ja kokemusta osallisuudesta.</p> <p>Kansalaisopisto toimii osana kunnan liikuntaneuvontaketjua. Liikuntaneuvonta on kunnan ennaltaehkäisevä hyvinvointipalvelu ja osa hyvinvointialueen toteuttamaa elintapaohjausta. Palvelu sisältää ohjausta liikunnalliseen elämäntapaan ja liikkumisen lisäämisen sekä muiden terveellisten elintapojen pariin.</p> <p>Kansalaisopistolla on käytössään oma opistotalo Petra. Tilat ovat siis opiston käytössä päivisin, mikä on erittäin tärkeää, jotta opisto pystyy ylläpitämään isoa valikoimaa senioreille suunnattuja kursseja.</p>
<p>KIRJASTO</p> <p>Kirjastopalvelut sisältyvät peruspalveluna kunnan hyvinvointipolitiikkaan. Keskeistä kirjastopalveluille on mm. käyttäjälle maksuttomien aineistojen ja laitteiden tarjoaminen, kulttuurin vaikutukset hyvinvoinnille, syrjäytymisen ehkäisy, yhteisöllisyyden edistäminen, tiedon välitys sekä yhteiskunnassa tarvittavissa taidoissa tukeminen ja opastaminen.</p> <p>Kirjasto huomioi toiminnassaan asiakkaiden muuttuvat tarpeet ja tuottaa räätälöityjä palveluja mm. terveys- ja vanhuspalveluille.</p> <p>Eryteisesti ikääntyneelle väestölle on tarjolla mm. henkilökohtaista digiopastusta, jossa autetaan esim. digitaalisten terveyspalvelujen käyttöönotossa ja käytössä sekä erilaisissa tekniikkaan liittyvissä haasteissa.</p> <p>Myös digipäivystys ja Seniorinetti-palvelu auttavat mm. erilaisten laitteiden ja internetin käytössä. Lisäksi Villa Bredan kirjastopisteessä on vaihtuva kokoelma asukkaiden käytettäväksi.</p> <p>Kirjaston palveluja on mahdollista käyttää myös kotipalvelu- tai joustoasiakkaana. Kirjaston kotipalvelu on tarkoitettu kauniaisilaisille, jotka eivät sairauden, vamman tai korkean iän vuoksi voi asioida kirjastossa. Asiakkaalle viedään kerran kuukaudessa hänen toivomaansa aineisto. Samalla palautetaan kirjastoon aineisto, jota asiakas ei enää tarvitse.</p> <p>Myös joustoasiakkuus helpottaa asiointia silloin kun asiakas ei pääse kirjastoon esim. sairauden tai vamman vuoksi. Tällöin asiakas voi valtuuttaa jonkun muun hoitamaan kirjastoasiointin puolestaan. Kirjastossa on myös mahdollista rekisteröityä erikoiskirjasto Celian asiakkaaksi. Celia tuottaa äänikirjoja kaikille, joille painetun tekstin lukeminen on hankalaa näkövamman, sairauden, lukihäiriön tai muun vastaavan syyn vuoksi.</p>
<p>Kauniaisten suomalainen seurakunta & Grankulla svenska församling</p> <p>Kirkon vanhustyön strategiassa ilmaistuja suuntaviivoja toteutetaan Kauniaisten seurakunnissa kokoavalla toiminnalla: järjestetään kohtaamispaikkoja ikääntyneille (mm. maanantaikahvila, kerhot, ylistys- ja esirukous ryhmät). Niissä on tilaisuus jakaa ajatuksia ja elämäkokemuksia ja näin ehkäistä yhtä vanhusväestön suurta ongelmaa, yksinäisyyttä. Retkillä ikääntyvät pääsevät tutustumaan uusiin asioihin ja saamaan kokemuksia omaa kotipaikkaa laajemmalla alueella. Ikääntyneiden osallisuutta pyritään tukemaan tarjoamalla heille vapaaehtoistehtäviä. Molempien seurakuntien työmuodoissa, kuten diakoniatyössä, ystävätoiminnassa, kuorotoiminnassa ja messuavustamisessa, heidän panoksensa onkin paikoin merkittävä.</p> <p>Kotikäynnit ja laitosvierailut ovatkin tärkeä osa Kauniaisten seurakuntien työtä ikääntyneiden parissa.</p> <p>Vanhuksen tukeminen keskustelujen muodossa on keskeistä. Kotiehtoollinen merkitsee juhlahetkeä monelle ikääntyneelle, joka ei enää pääse osallistumaan seurakunnan yhteiseen jumalanpalvelukseen.</p>
<p>Granin lähiapu</p> <p>Granin Lähiavun toiminta perustuu vapaaehtoistoimintaan. Vapaaehtoiset pitävät seuraa ikäihmisille kotona (esim. seurustelua, kortinpelua, lehden lukua), tulevat mukaan ulos kävelylle, tulevat avuksi mukaan apteekki-, lääkäri- ja kauppareissulle, lähtevät seuraksi ja avuksi mukaan elokuviin/teatteriin/oopperaan/näyttelyihin/uimahalliin, auttavat koiranulkoilutuksessa, auttavat virallisten lomakkeiden kuten esim. ajokorttilupahakemuksen täyttämässä, antavat digiopastusta tietokoneiden ja puhelimiensa kanssa. Vapaaehtoiset tulevat pitämään seuraa kotona hoidettavalle, jotta omaishoitaja pääsee hoitamaan asioitaan. Vapaaehtoisemme ovat myös auttaneet pienissä arkisissa kotiaskareissa, kuten roskien ulosviennissä, lampujen ja taulujen ripustuksessa ja poisotossa, rullakäihtimien kiinnittämisessä ja Stiga-kelkan kokoamisessa. Granin Lähiavun toiminnalla pyritään ehkäisemään ikäihmisten yksinäisyyttä ja syrjäytymistä.</p>

